

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Det globaliserede arbejdsmarked – hvor bliver arbejdspladserne af?

Jan Rose Skaksen

29. september, 2012

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

Skal vi være bekymrede?

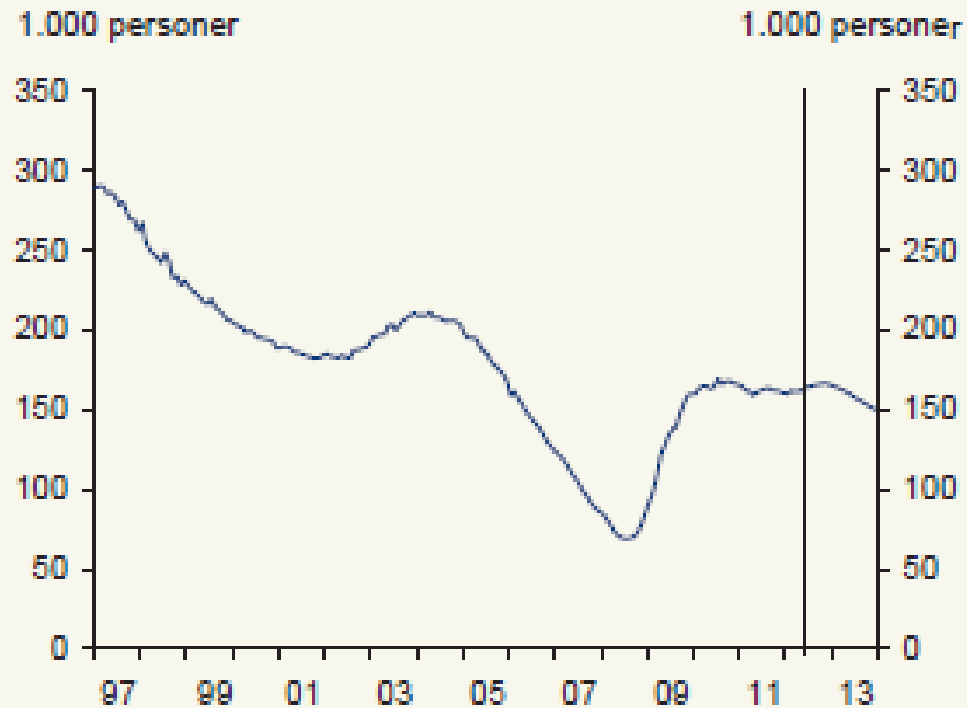
Jan Rose Skaksen

29. september, 2012

Bruttoledigheden

Bruttoledigheden

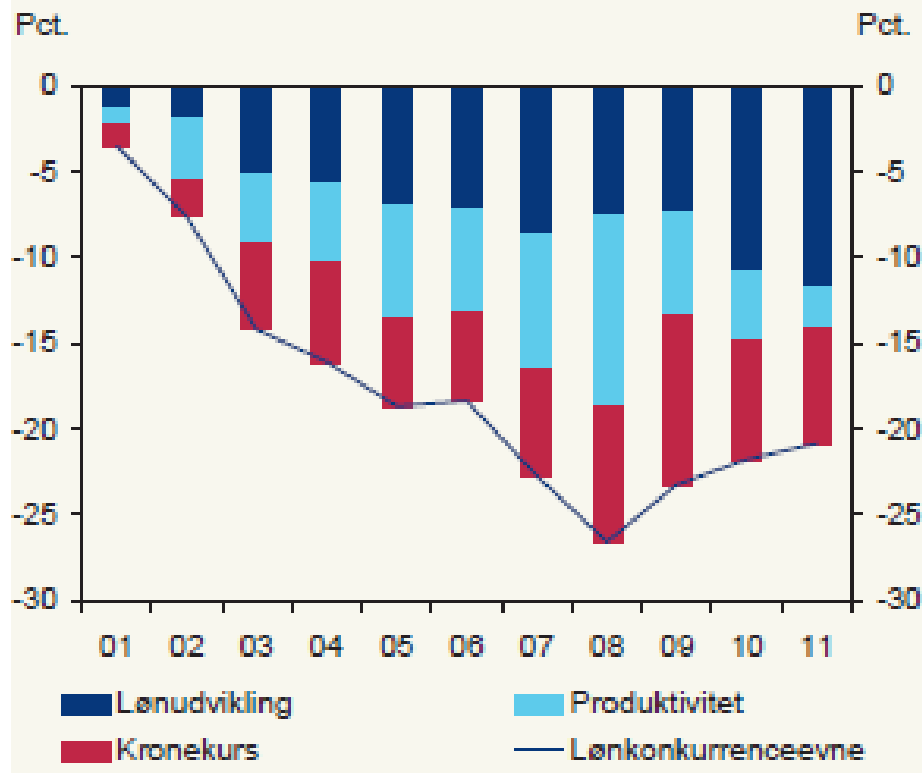

Kilde: Økonomisk Redegørelse

Konkurrenceevne (ØR)

Udviklingen i akkumuleret lønkonkurrenceevne siden 2000 (målt ved relative enhedslønoms-kostninger)

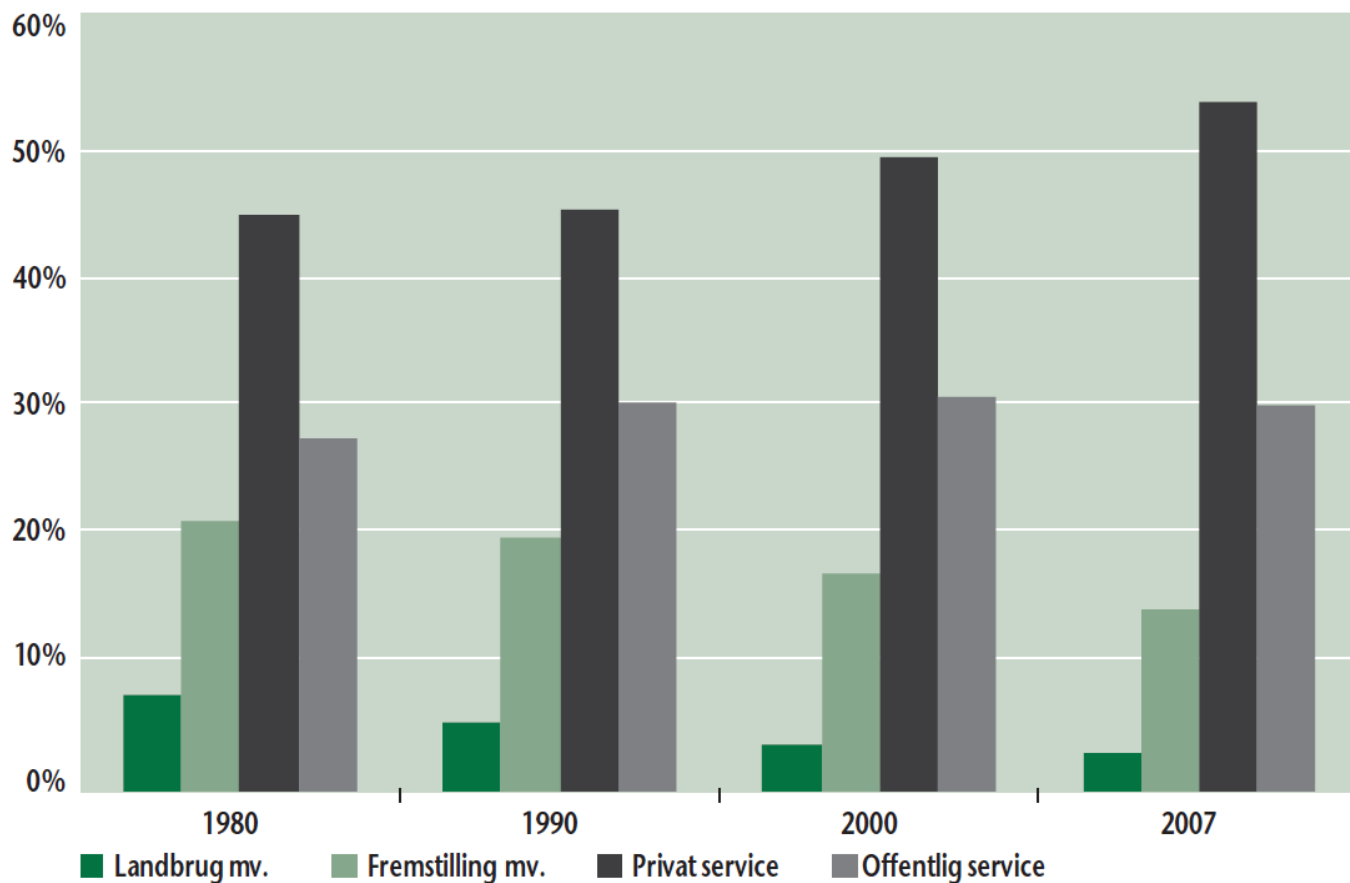

Kilde: Økonomisk Redegørelse

Fremstillingssektoren "forsvinder"

Figur 2.1 Fordeling af samlet beskæftigelse på sektorer, 1980, 1990, 2000 og 2007.

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

Danske virksomheder investerer i udlandet

Table 2: Danish firms affiliates abroad in 2008

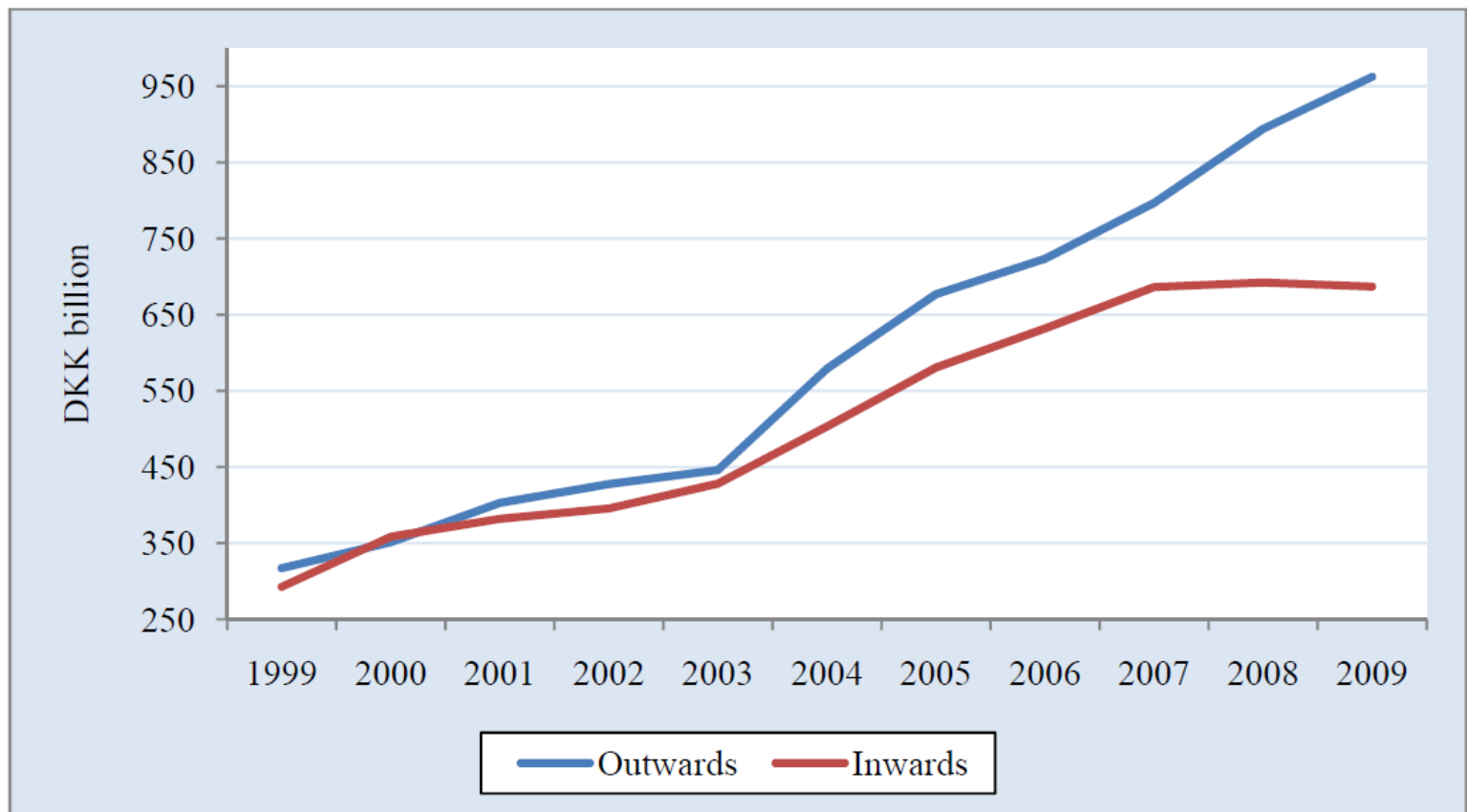
Number of subsidiaries abroad owned by Danish firms	10,939
Employment abroad by Danish firms	1,368,598

Kilde: Pedersen og Skaksen

Udenlandske investeringer går udenom Danmark

Figure 4: Inward and Outward FDI for Denmark 1999-2009

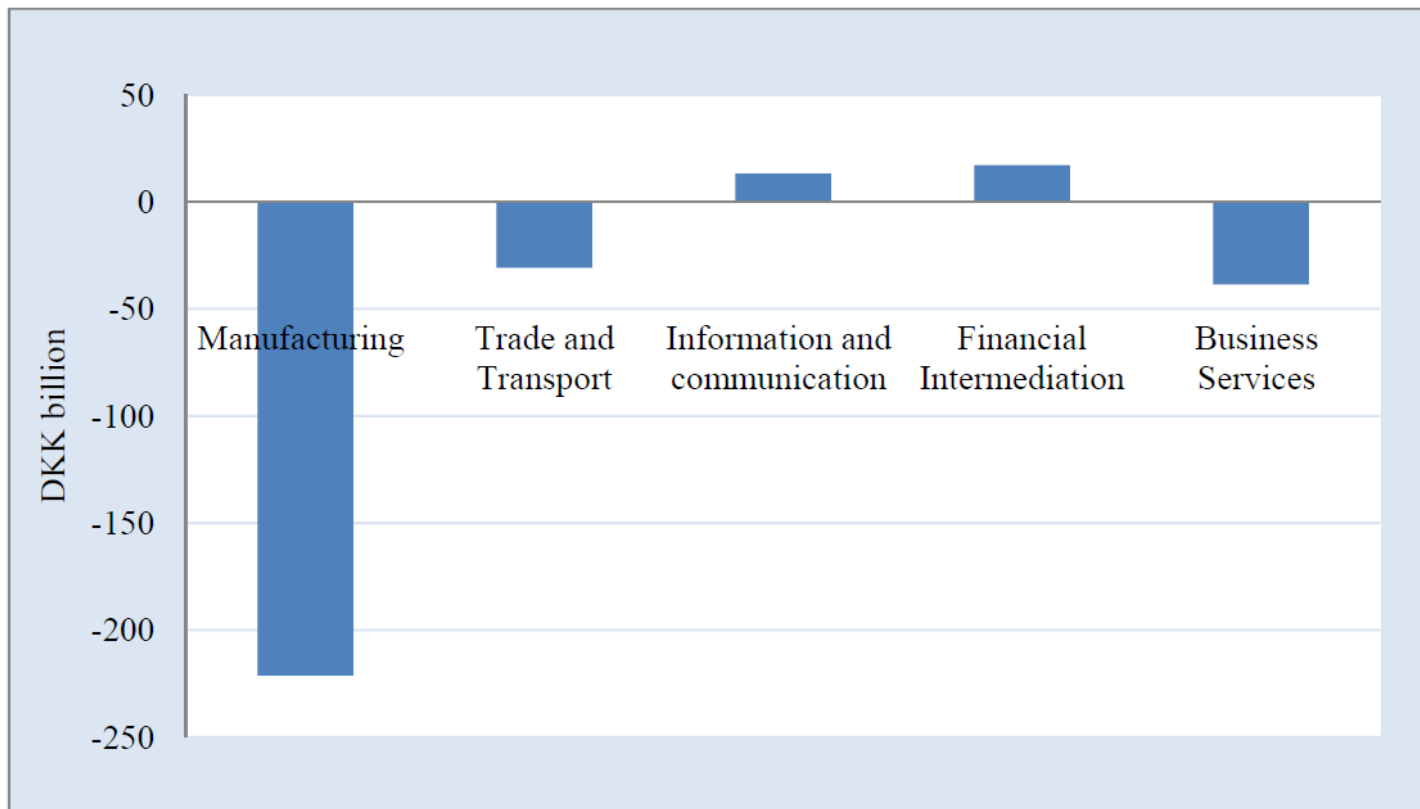

Kilde: Pedersen og Skaksen

Især i fremstillingssektoren

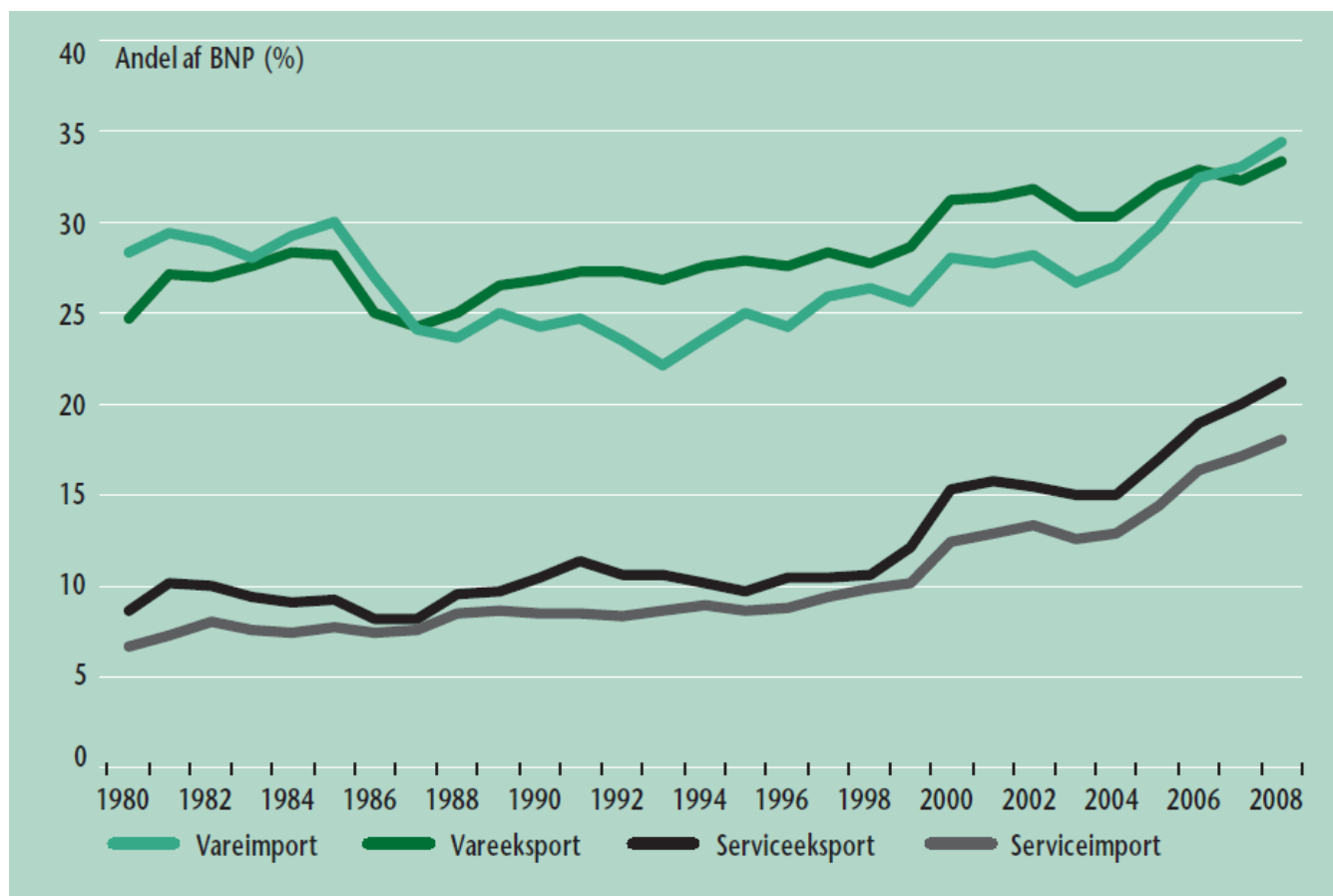
Figure 5: Gap by industry in 2009

Kilde: Pedersen og Skaksen

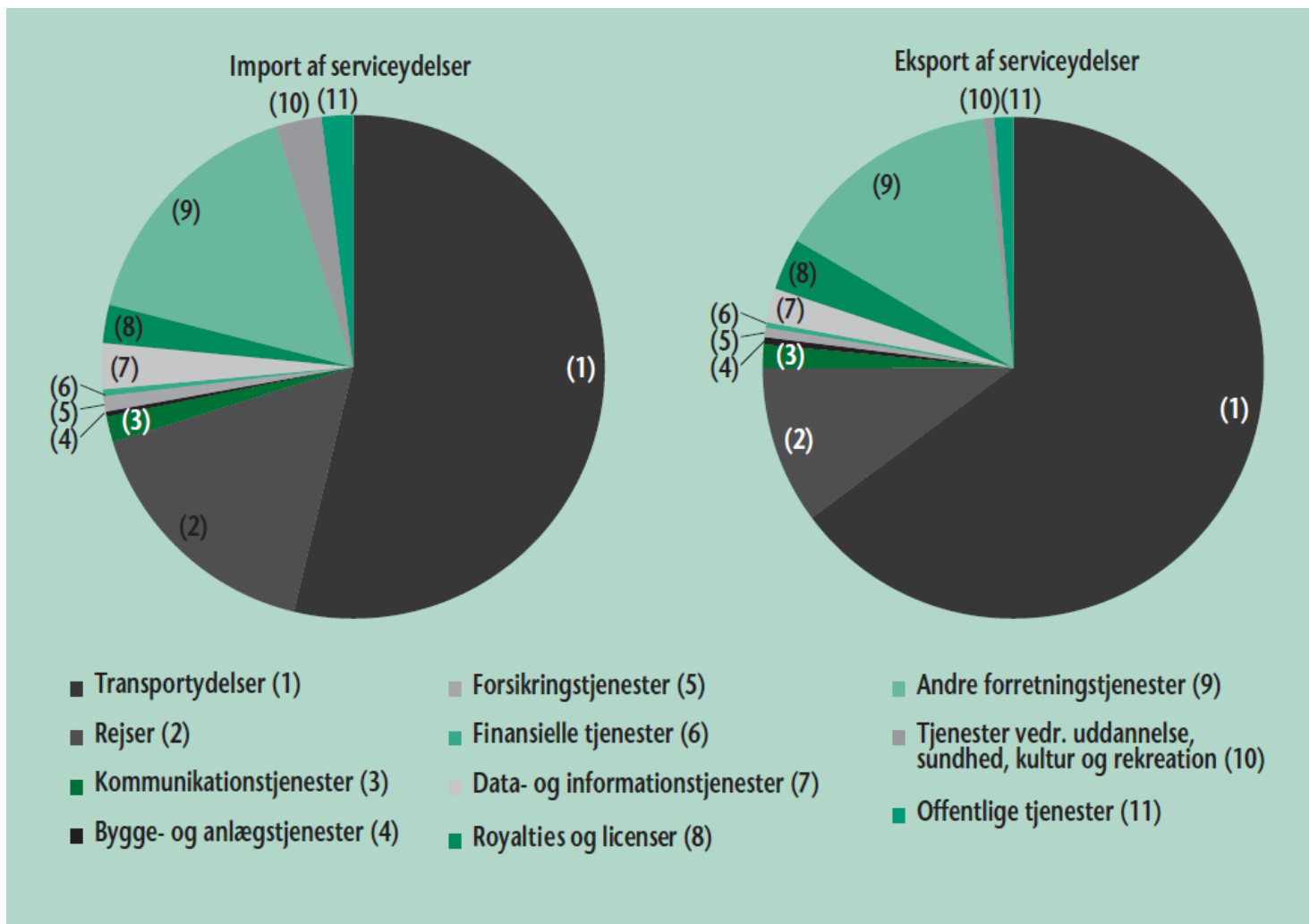
Service tager over i eksporten

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

Men det er transport det meste

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

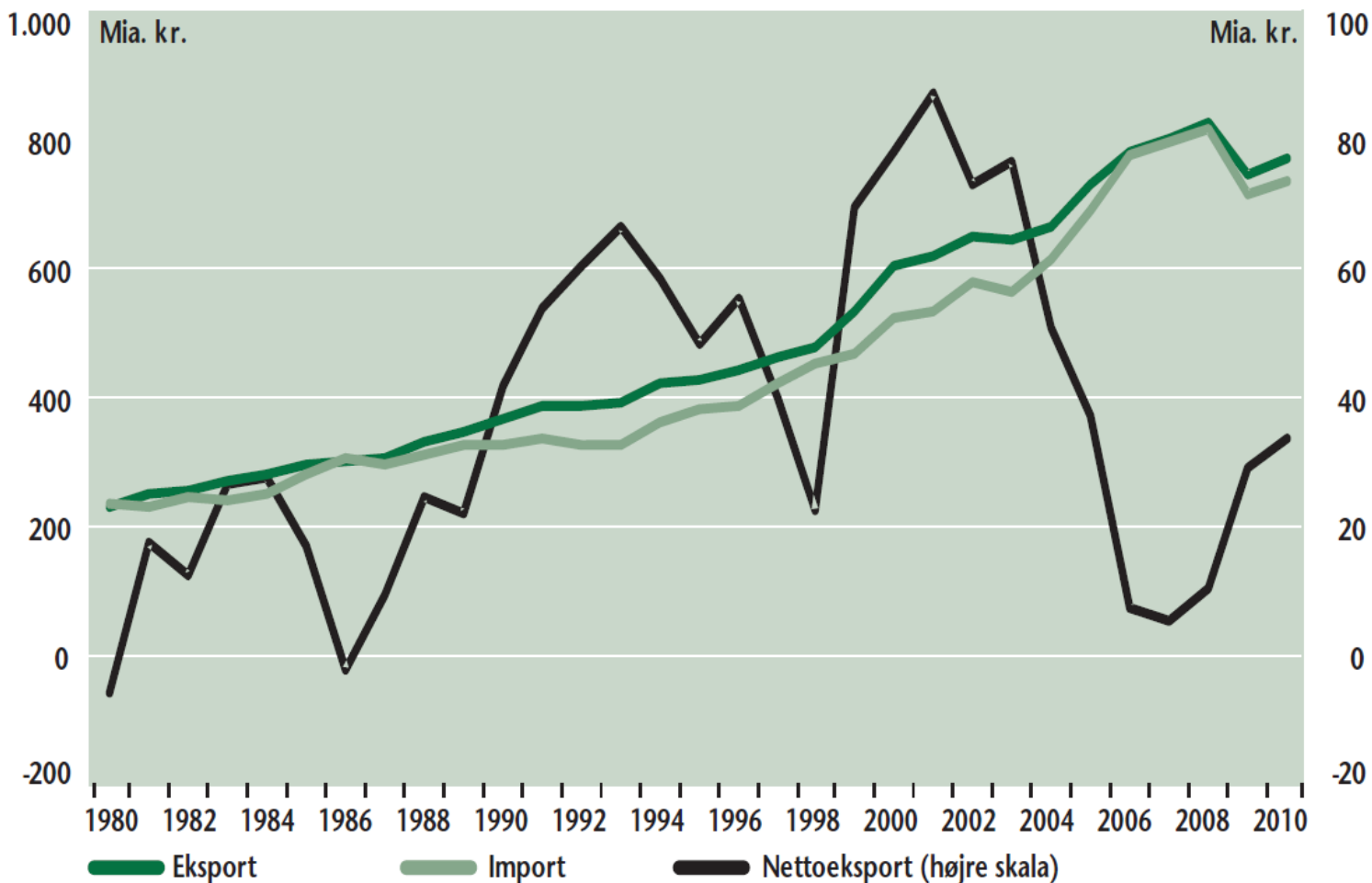

Bekymringsstatus

- Den brændende platform:
 1. Lønkonkurrenceevnen er dårlig
 2. Fremstillingssektoren forsvinder
 3. Udenlandske investeringer går udenom Danmark
 4. Kun meget lidt service eksporteres
 - Der er grund til bekymring, men måske skal det modificeres lidt

Handelsbalancen

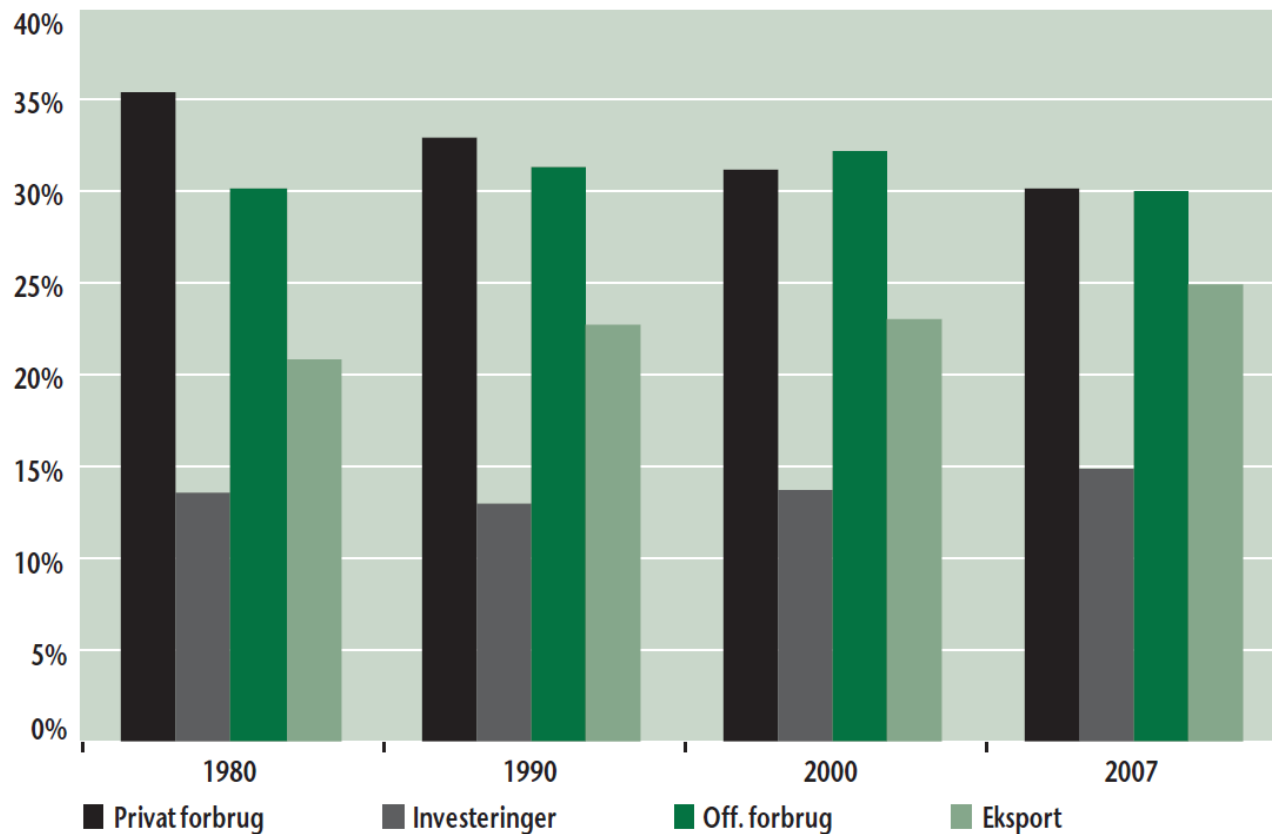

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

Beskæftigede med eksport

Figur 2.3 Fordeling af beskæftigede på produktion til endelig anvendelse, 1980, 1990, 2000 og 2007.

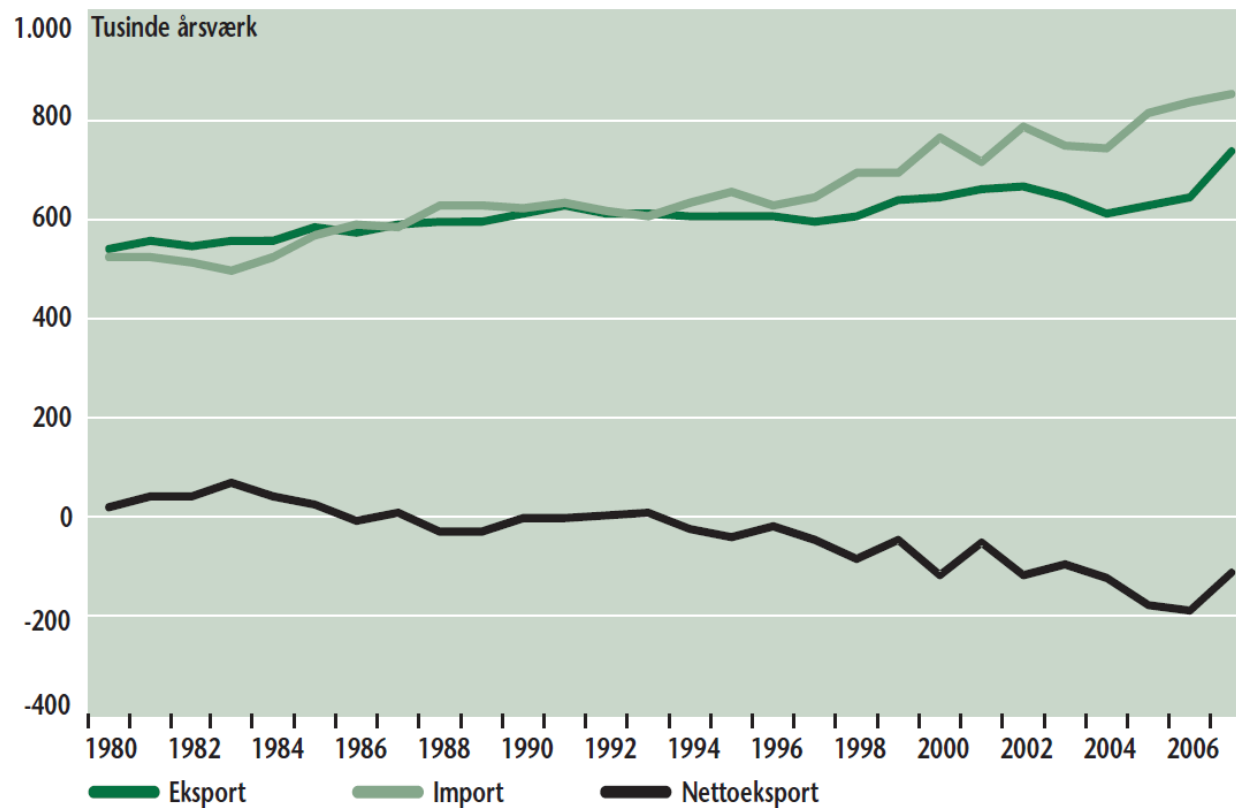

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

Handelsbalancen i arbejdskraft

Figur 2.5 Danmarks samhandel med udlandet målt i arbejdskraft (årsværk), 1980-2007.

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

Hvad er det vi eksporterer og importerer?

Tabel 2.6 Kvalifikationsindholdet (årsværk) i Danmarks handel med udlandet, 1980, 1990, 2000 og 2007.

Uddannelser		1980	1990	2000	2007
Ufaglærte	Import	264.431	259.770	276.285	291.847
	Eksport	327.794	296.321	255.653	258.277
	Nettoeksport	63.363	36.551	-20.632	-33.569
Faglærte	Import	173.256	245.408	339.968	359.176
	Eksport	159.674	233.487	258.075	276.785
	Nettoeksport	-13.582	-11.922	-81.893	-82.392
KVU	Import	17.877	24.112	35.295	54.651
	Eksport	12.366	21.348	35.211	55.711
	Nettoeksport	-5.511	-2.764	-84	1.060
MVU	Import	35.969	43.175	51.698	69.027
	Eksport	21.278	31.691	44.405	65.768
	Nettoeksport	-14.690	-11.484	-7.293	-3.259
LVU	Import	10.492	16.642	34.558	63.542
	Eksport	9.151	19.249	40.870	66.781
	Nettoeksport	-1.341	2.607	6.313	3.239

Kilde: Danmarks Kvalifikationsbalance

Bekymringsstatus

- Der er en brændende platform i forhold til fremstillingssektoren
men
- Beskæftigelsen i forhold til eksport har egentlig klaret sig ok
- Vi får “tilført” ekstra arbejdskraft gennem international handel
- Vi sælger i voksende omfang uddannet arbejdskraft og køber ufaglært og faglært gennem international handel

Er der andet vi skal bekymre os om?

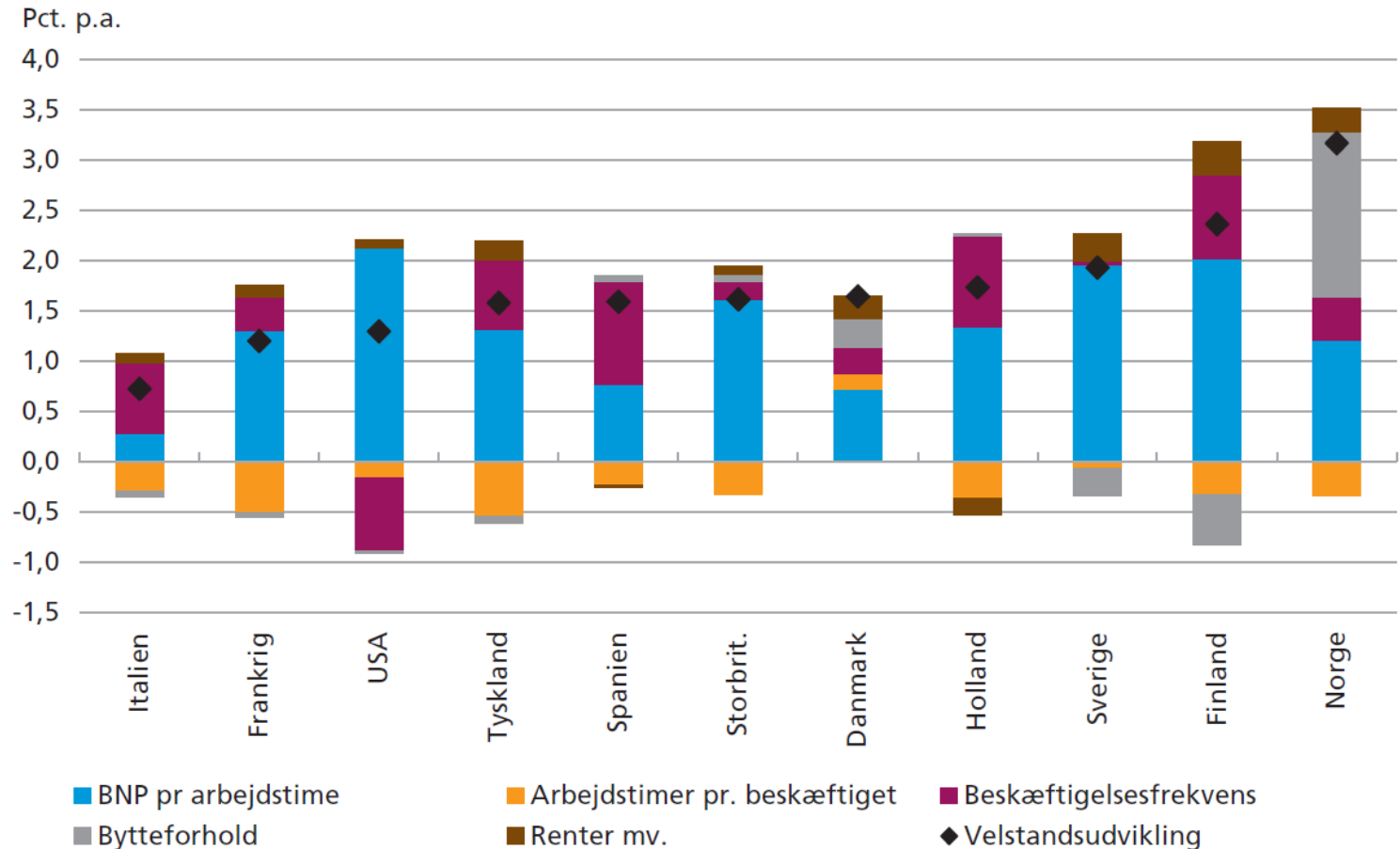
- Ja:
 1. Finansieringen af den offentlige sektor
 - En gyser, som jeg ikke vil tale om idag
 2. Produktivitet

Produktivitetsproblemet

VELSTANDSUDVIKLING, GENNEMSNITLIG ÅRLIG STIGNING 1995-2010

Figur 2.5

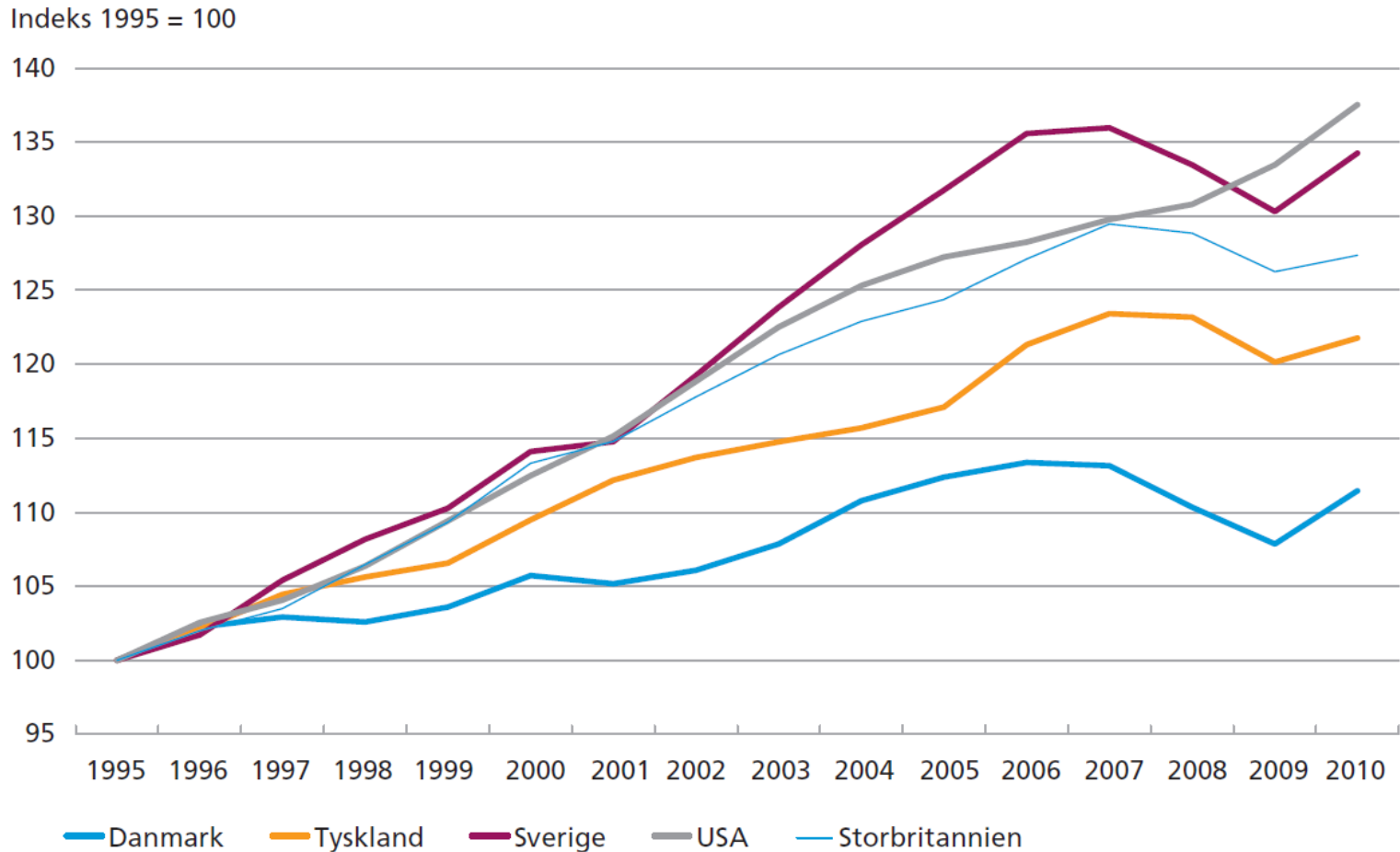
Kilde: Nationalbankens Kvartalsoversigt

Akkumuleret tab

BNP PR. ARBEJDSTIME, HELE ØKONOMIEN, 1995-2010

Figur 2.4

Kilde: Nationalbankens Kvartalsoversigt

Produktivitetsudvikling på brancheniveau

- Økonomi- og erhvervsministeriet har opdelt erhverv i brancher med:
 1. Lav vækst og lavt niveau for arbejdsproduktivitet (44% af økonomien, 17% af fremstillingssektor)
 2. Høj vækst og lavt niveau for arbejdsproduktivitet (14% af økonomien, 14% af fremstillingssektor)
 3. Lav vækst og højt niveau for arbejdsproduktivitet (15% af økonomien, 16% af fremstillingssektor)
 4. Høj vækst og højt niveau for arbejdsproduktivitet (26% af økonomien, 53% af fremstillingssektor)
- Disse resultater tyder på, at fremstillingssektor er bedre til at skabe produktivitet end servicesektor.

Globalisering er en vej til øget produktivitet

- De mest produktive virksomheder er:
 1. De multinationale
 2. De eksporterende
 3. De importerende

Nyt papir med Malchow-Møller og Munch:

1. International handel har i perioden 2002 til 2008 øget produktiviteten mere i servicesektor end fremstillingssektor
 - Men
2. Det afgørende er handel med varer – ikke serviceydelser

Opsummering

- Der er grund til at være bekymret for fremstillingssektoren
 - Dårlig konkurrenceevne
 - Udflytning af arbejdspladser
- Lidt et paradoks, at Danmark har klaret sig godt i international handel
 - Handelsoverskud
 - Voksende beskæftigelse ved eksport
 - Sikrer “ekstra hænder” gennem international handel
 - Sælger kvalificeret arbejdskraft – køber ufaglært

Opsummering

- Danmark har et produktivetsproblem
 - Vi går glip af velstand
- Globalisering er en vej til øget produktivitet